

Testontwikkeling van A tot Z

Na lang wachten is het bijna zover: de WPPSI-IV-NL staat op het punt om uitgegeven te worden. Er zijn nieuwe normen beschikbaar, de teststructuur is verbeterd en hij is ook digitaal af te nemen. In de VS, waar de voor ons zo nieuwe test al een tijd wordt gebruikt, zijn ze echter al gevorderd met de ontwikkeling van de vijfde versie van de WPPSI. De conclusie dat Nederland achterloopt op het gebied van testontwikkeling in vergelijking met de VS is dan snel getrokken. Maar is dit ook echt zo? En hoe komt het dat het zo lang duurt voordat een nieuwe test in het Nederlands beschikbaar is? In dit artikel nemen we je mee in de wereld van testontwikkeling, en leggen we van begin tot eind uit hoe onze tests tot stand komen in samenwerking met experts uit het veld. Om het geheel concreet te maken gebruiken we de WPPSI-IV-NL als voorbeeld.

1. Voorfase

Uitgebreid (markt)onderzoek

De meeste tests en vragenlijsten die Pearson publiceert, vinden hun oorsprong in de VS. Zo zijn alle bekende Wechsler testen (WAIS, WISC, WMS) in de VS ontwikkeld, de WPPSI-IV is hierin geen uitzondering. Op het moment dat de WPPSI-IV in de VS wordt gepubliceerd, zet het Research & Developmentteam van Pearson een uitgebreid marktonderzoek uit. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met een internationaal 'Scientific Counsel', waarin experts uitgebreid onderzoeken of de WPPSI-IV een toevoeging is aan de klinische praktijk en of de test voldoet aan de strenge kwaliteitseisen die er in Nederland worden gehanteerd. Daarnaast beoordeelt een 'Product Counsel' of er sprake is van een levensvatbaar product in termen van kosten en baten. Nadat het product, in dit geval de WPPSI-IV, door beide commissies positief is beoordeeld, wordt er een projectplan opgesteld, met als doel om de test uit te brengen.

Klaarstomen voor pilot

Na een vertaling van de Engelse teksten naar het Nederlands, vindt een eerste bewerking van de WPPSI-IV plaats. Gedurende de bewerking wordt beoordeeld of de items passend zijn bij de Nederlandse doelgroep en cultuur. Soms is het nodig om een item te vervangen – algemene kennis over de eerste president van de VS is voor Nederlandse kinderen uiteraard minder vanzelfsprekend dan voor Amerikaanse kinderen. Een zeer belangrijk onderdeel van de bewerking is de controle op culturele bias. De test dient namelijk gemaakt te kunnen worden door personen met verschillende etnische/culturele achtergronden, zonder dat iemand door zijn of haar cultuur een voor- of nadeel heeft. Het resultaat van de eerste bewerking levert een pilotversie van de WPPSI-IV op, waarna er kan worden overgegaan tot de volgende fase.

2. Pilotfase

Tijdens de pilotfase wordt een test voor het eerst uitgeprobeerd in een kleine testgroep. De resultaten die hieruit voortvloeien, worden tijdens de pilot vooral kwalitatief geanalyseerd. Het doel is om te onderzoeken of verschillende groepen de instructies goed begrijpen. Zo wordt de test onder andere uitgeprobeerd op groepen waarvan je verwacht dat ze moeite hebben met het begrijpen van de instructies, om ervoor te zorgen dat deze door elk kind kan worden gemaakt. Hoewel de pilot normaliter een aparte fase is, is deze bij de WPPSI-IV samengepakt met de try-out.

3. Try-outfase

De kwantitatieve analyse vindt plaats in de try-outfase. Hiervoor wordt een testgroep van ongeveer honderd kinderen samengesteld, die zoveel mogelijk is gestratificeerd op sekse, opleidingsniveau, urbanisatiegraad enzovoorts. De resultaten worden gebruikt om onder andere de moeilijkheidsgraad en volgorde van de testitems te bepalen. Wederom wordt de test grondig gecontroleerd op eventuele (culturele) bias. Wanneer een bepaald item inderdaad (culturele) bias bevat, wordt deze vervangen door een ander item. Pearson heeft hiervoor beschikking over een pool met testitems, wat het vervangen van een item vergemakkelijkt. Om deze pool zo groot mogelijk te houden, worden er in de try-outversie van de WPPSI méér testitems afgenomen en zijn de afbreekregels soepel. Het gevolg is dat de try-outversie langer is dan de uiteindelijke, waardoor een afname van de WPPSI-IV in deze fase meer tijd in beslag neemt. →

“
**Een zeer
belangrijk
onderdeel van de
bewerking is de
controle op
culturele bias**
”

4. Standaardisatiefase

Deze fase staat in het teken van normering en psychometrisch onderzoek. Er wordt nu echt toegewerkt naar een eindproduct van de WPPSI-IV-NL! Met zo'n honderd orthopedagogen en kinder- en jeugdpsychologen worden er zo'n duizend kinderen getest, welke de verschillende (gestratificeerde) normgroepen gaan vormen. De testleiders geven vanuit een gebruikersperspectief feedback op de WPPSI-IV: waar is de handleiding nog onduidelijk? En waar kunnen de antwoordmogelijkheden nog worden verbreed of aangescherpt? Na dataverzameling wordt de WPPSI uitgebreid onderzocht op psychometrische eigenschappen als validiteit en betrouwbaarheid. Tevens worden er speciale klinische studies uitgevoerd op bijvoorbeeld laag- en hoogbegaafdheid, zodat ook de uiteinden voldoende zijn afgedekt.

5. Realisatiefase

Tijdens de realisatiefase worden de resultaten vanuit de standaardisatiefase in samenwerking met een psychometrist geanalyseerd, geïnterpreteerd en verwerkt in de technische handleiding. Als extra check worden de resultaten nog vergeleken met andere landen, waarin de WPPSI-IV ook is of nog wordt uitgebracht. Tevens worden alle teksten nogmaals doorlopen en indien nodig door taalkundige experts gecorrigeerd. Zodra de inhoud van WPPSI-IV-NL op orde is, wordt er een besluit genomen over de vormgeving en kan de test (eindelijk!) worden gepubliceerd.

6. Eindfase

Vloeien er nog enkele werkzaamheden voort uit de publicatie van een test? Dan worden deze in de zogenaamde eindfase uitgevoerd. Denk bijvoorbeeld aan aanvullende werkzaamheden naar aanleiding van een COTAN review.

7. Klaar!

Een aantal jaar verder is het dan zover: de nieuwe WPPSI-IV is beschikbaar voor gebruik! Een nieuwe test, met nieuwe normen die de komende jaren tot je dienst staat. ●

